

Nr 2.

Ankom till riksdagens kansli den 6 februari 1923 kl. 1/2 12 f. m.

Utlåtande angående regleringen för budgetåret 1923—1924 av utgifterna under riksstatens andra huvudtitel, innefattande anslagen till justitiedepartementet.

(3:e avd.)

Departementet.

1:o) Uti den till riksdagen den 8 januari 1923 avlåtna propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov för budgetåret 1923—1924 har Kungl. Maj:t i avseende å andra huvudtiteln, innefattande anslagen till justitiedepartementet, föreslagit riksdagen (punkt 1 av det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet över justitiedepartementens ärenden nämnda dag) att i riksstaten uppföra det ordinarie anslaget till lönefyllnad åt statsministern med 6,000 kronor.

*Lönefyllnad
åt stats-
ministern.
[1.]*

Utskottet hemställer,

att riksdagen må i riksstaten uppföra det ordinarie anslaget till *lönefyllnad åt statsministern* med 6,000 kronor.

2:o) På grund av Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 2) hemställer utskottet,

att riksdagen må i riksstaten uppföra det ordinarie anslaget till *tre statsråd utan departement* med 24,000 kronor till en var av dem eller med tillhoppa 72,000 kronor.

*Statsråden
utan
departement.
[2.]*

3:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 3) får utskottet hemställa,

att riksdagen må i riksstaten uppföra det ordinarie anslaget till *departementschefen* med 24,000 kronor.

*Departements-
chefen.
[3.]*

* Hänvisar till punkt i statsrådsprotokollet.

Departemen-
tets avdelning
av Kungl.
Maj:ts kansli.
[4.]

4:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 4) att
dels godkänna av departementschefen framlagt förslag till ny stat
för justitiedepartementet att tillämpas från och med budgetåret 1923—1924;
dels ock i riksstaten uppföra ordinarie förslagsanslaget till departe-
mentets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli med 156,800 kronor.
Utredningen i ämnet återfinnes å sid. 2 och 3 i statsrådsprotokollet.

Utskottets
yttrande.

För justitiedepartementet är fastställd att gälla från och med år
1922 följande

Stat.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsanslag	kronor	146,500
Vikariatsersättningar, förslagsanslag	»	2,500
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m., förslagsanslag, högst	»	12,000
		Summa kronor 161,000.

I enlighet härmed hava för departementets avdelning av Kungl.
Maj:ts kansli beviljats förslagsanslag för år 1922 med 161,000 kronor
och för 1923 års första halvår med halva denna summa eller 80,500
kronor.

Det av Kungl. Maj:t nu framlagda förslaget till ny stat för justitie-
departementet äger följande utseende:

Stat.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsanslag	kronor	139,300
Vikariatsersättningar, förslagsanslag	»	2,500
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m....	»	15,000
		Summa kronor 156,800.

Såsom av ovanstående framgår, innebär Kungl. Maj:ts förelig-
gande förslag i fråga om justitiedepartementets stat för budgetåret 1923
—1924 vid jämförelse med den nu gällande å ena sidan en nedsättning
av den för avlöningar till ordinarie tjänstemän upptagna anslagsposten
med 7,200 kronor och å andra sidan en höjning av anslagsposten för
avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m. med 3,000 kronor.

Nedsättningen av förstnämnda anslagspost har departementschefen
— efter samråd med den granskningsnämnd, som av Kungl. Maj:t till-
kallats den 5 oktober 1922 för utredning av möjligheten av besparingar,
särskilt i personalhänseende, vid vissa verk — ansett kunna ske med

hänsyn därtill, att en å departementets lagavdelning anställd andre kanslissekreterare, vilken för närvarande innehar förordnande å sekreteraretjänst i fångvårdsstyrelsen, bör, så länge detta förhållande fortfar, kunna ersättas med en amanuens med full tjänstgöringstid.

Vad beträffar den av Kungl. Maj:t föreslagna höjningen av anslagsposten till avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m., är densamma föranledd *dels* därav, att Kungl. Maj:t sistlidet år beslutat överflyttning från ecklesiastikdepartementet till justitiedepartementet av de s. k. namnarendena, på grund varav och för erhållande i övrigt av förstärkning i justitiedepartementets skrivbiträdesbefattningar anställandet av ännu ett kontorsbiträde syntes nödvändigt, *dels ock* därav, att nämnda anslagspost skall kunna lämna tillgång till bestridande av avlöning till den heltidsamanuens, som, enligt vad ovan nämnts, skulle träda i stället för den nuvarande andre kanslissekreteraren å lagavdelningen.

Utskottet, som visserligen icke kunnat undgå att hysa vissa betänkligheter mot den beräkning, som medfört förslaget om nedsättning av ovan angivna anledning av anslagsposten för avlöningar till ordinarie tjänstemän inom justitiedepartementet, har emellertid icke velat motsätta sig detsamma och får utskottet, som i övrigt icke funnit skäl till erinran mot vad Kungl. Maj:t föreslagit, alltså hemställa,

att riksdagen må

a) godkänna det av departementschefen framlagda förslaget till ny stat för justitiedepartementet att tillämpas från och med budgetåret 1923—1924; samt

b) i riksstaten uppföra ordinarie förslagsanslaget till *departementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli* med 156,800 kronor.

5:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 5) hemställer utskottet,

att riksdagen må i riksstaten uppföra det ordinarie förslagsanslaget till *departementschefens ombud för tillsyn å tryckta skrifter*s allmängörande med 14,000 kronor.

*Departements-
chefens ombud
för tillsyn å
tryckta skrif-
ters allmän-
görande.*

[5.]

6:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 6) att till avlöning av en handsekreterare åt statsministern för budgetåret 1923—1924 anvisa ett extra anslag å 4,000 kronor.

*Handsekrete-
rare åt stats-
ministern.*

[6.]

Till en handsekreterare åt statsministern har riksdagen sedan ett antal år tillbaka på extra stat anvisat anslag. Detta har utgått med 3,000 kronor om året, intill dess det av 1921 års riksdag i samband med den av samma riksdag beslutade löneregleringen för statsdepartement m. m. höjdes till 4,000 kronor för år. I överensstämmelse härmed bestämdes anslaget för tiden den 1 januari—den 30 juni 1923 till 2,000 kronor.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till avlöande av en *handsekreterare åt statsministern* för budgetåret 1923—1924 anvisa ett extra anslag å 4,000 kronor.

Lagberedningen m. m.

Lagbered-
ningen.
[7.]

7:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 7) att för fortsatt uppehållande av lagberedningens verksamhet för budgetåret 1923—1924 anvisa ett extra reservationsanslag å 58,000 kronor.

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 4 och 5 i statsrådsprotokollet.

Till lagberedningen har å extra stat för varje år från och med år 1903 beviljats särskilt reservationsanslag, som satts för ett vart av åren 1903—1919 till 50,000 kronor, för ett vart av åren 1920 och 1921 till 60,000 kronor, för år 1922 till 75,000 kronor och för 1923 års första halvår till 25,000 kronor. Att anslaget för sistnämnda tid kunnat sättas så lågt hade sin huvudsakliga grund däri, att å förut beviljade anslag av vissa anledningar beräknades vid utgången av år 1922 förefinnas avsevärda besparingar.

Beredningen utgöres av en ordförande samt tre ledamöter, av vilka en innehar sitt uppdrag vid sidan av annan ordinarie tjänst.

Under förutsättning att under budgetåret 1923—1924 företoges allenast en resa för skandinaviskt samarbete samt att arvodes- och expenskostnaderna sattes till de dubbla i förhållande till de för 1923 års första halvår beräknade, borde enligt Kungl. Maj:ts förslag utgifterna för beredningen under sagda tid uppskattas till omkring 70,300 kronor. Till detta belopp skulle emellertid komma kostnaderna för dyrtidstillägg åt beredningens personal, vilka kostnader för närvarande bestridas från andra huvudtitelns allmänna anslag till dyrtidstillägg, av Kungl. Maj:t

beräknade till omkring 8,000 kronor. Enligt departementschefens mening vore det nämligen mera i överensstämmelse med den princip, som numera tillämpades vid utredningar genom kommittéer och sakkunniga, att de dyrtidstillägg motsvarande ersättningar, som kunde komma att tillerkännas lagberedningens personal — ordförande, tre ledamöter och en expeditivsvakt — bestredes, icke från det allmänna dyrtidstilläggsanslaget utan från anslaget till uppehållande av lagberedningens verksamhet. Då emellertid en besparing av omkring 20,000 kronor beräknats förefinnas å ifrågakvarande reservationsanslag vid slutet av 1923 års första halvår, har det för budgetåret 1923—1924 erforderliga anslaget ansetts kunna begränsas till 58,000 kronor.

Utskottet, som funnit sig böra tillstyrka Kungl. Maj:ts under förevarande punkt gjorda framställning, får alltså hemställa,

att riksdagen må för *fortsatt uppehållande av lagberedningens verksamhet* för budgetåret 1923—1924 anvisa ett extra reservationsanslag å 58,000 kronor.

8:o) Beträffande Kungl. Maj:ts förslag i fråga om anslag dels för fortsatt uppehållande av processkommissionens verksamhet (punkt 8) dels ock till bestridande av kostnaderna för en utredning angående jordförhållandena i Kopparbergs län (punkt 9) kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtanden; vilket utskottet skolat härigenom för riksdagen

Processkommissionen.

[8.]

Utredning angående jordförhållandena i Kopparbergs län.

[9.]

anmäla.

Justitiekanslersämbetet.

9:o) I fråga om Kungl. Maj:ts förslag beträffande ny stat för justitiekanslersexpeditionen samt anslag till samma expedition (punkt 10) kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande; vilket utskottet skolat härigenom för riksdagen

Justitiekanslersexpeditionen.

[10.]

anmäla.

Rättsskipningen.

Högsta domstolen.
[11.] 10:o) På grund av Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 11) hemställer utskottet,

att riksdagen må i riksstaten uppföra det ordinarie förslagsanslaget till *högsta domstolen* med 441,500 kronor.

Expeditions-vakt å extra stat vid högsta domstolen.
[12.] 11:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 12) och under erinran om att riksdagen till avlöande av en extra expeditionsvakt vid högsta domstolen anvisat på extra stat för budgetåret 1922 ett anslag å 2,364 kronor och för första halvåret 1923 ett anslag å 1,182 kronor, får utskottet hemställa,

att riksdagen må till avlöande av en *expeditionsvakt å extra stat vid högsta domstolen* för budgetåret 1923—1924 anvisa ett extra anslag å 2,364 kronor.

Regerings-rätten.
[13.] 12:o) Med anledning av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 13), hemställer utskottet,

att riksdagen må i riksstaten uppföra det ordinarie förslagsanslaget till *regeringsrätten* med 132,500 kronor.

Nedre justitierevisionen.
[14.] 13:o) Beträffande Kungl. Maj:ts förslag rörande ny stat för och anslag till nedre justitierevisionen (punkt 14) kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande; vilket utskottet skolat härigenom för riksdagen

anmäla.

Övergångsstat i nedre justitierevisionen.
[15.] 14:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 15) att, i stället för det å ordinarie stat uppförda anslaget för avlöning till de å övergångsstat i nedre justitierevisionen ännu kvarstående tjänstemän, i riksstaten för avlöning till å övergångsstat i nedre justitierevisionen ännu kvarstående tjänstemän uppföra ett ordinarie anslag å 3,700 kronor.

Enligt vad statsrådsprotokollet utvisar, kan det ordinarie anslag å 7,400 kronor för helt år räknat, som för närvarande finnes i riksstaten upptaget för avlöning till de å övergångsstat i nedre justitierevisionen ännu kvarstående tjänstemän, med hänsyn därtill, att den ene av de två tjänstemän, varom här är fråga, numera erhållit avsked från sin befattning, nedsättas till hälften av nämnda belopp.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må i stället för det å ordinarie stat uppförda anslaget för avlöning till de å övergångsstat i nedre justitierevisionen ännu kvarstående tjänstemän i riksstaten för avlöning till å *övergångsstat i nedre justitierevisionen* ännu kvarstående tjänsteman uppföra ett ordinarie anslag å 3,700 kronor.

15:o) Beträffande Kungl. Maj:ts förslag rörande anslag dels för tillfällig förstärkning av nedre justitierevisionens arbetskrafter (punkt 16) dels ock till avlöning av en expeditionsvakt å extra stat i nedre justitierevisionen (punkt 17) kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtanden; vilket utskottet skolat härigenom för riksdagen

Tillfällig förstärkning av arbetskrafterna i nedre justitierevisionen.

[16.]

anmäla.

Expeditions-vakt å extra stat i nedre justitierevisionen.

[17.]

16:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 18) och under hänvisning till vad statsrådsprotokollet (sid. 22 och 23) i ämnet innehåller, hemställer utskottet,

Svea hovrätt.

[18.]

att riksdagen må

a) för de i Svea hovrätts stat uppförda anslagen ej mindre till arvoden å 1,000 kronor till divisionsordförande, tillika ordförande å krigshovrättsavdelningen, samt å 500 kronor till sju övriga divisionsordförande än även till avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m. utsluta beteckningen »förslagsanslag, högst»; samt

b) i riksstaten uppföra det ordinarie förslagsanslaget till *Svea hovrätt* med 836,500 kronor.

*Justitiestat
under Svea
hovrätt.
[19.]*

17:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 19) att i riksstaten uppföra det ordinarie anslaget till justitiestat under Svea hovrätt med 389,887 kronor.

Beträffande utredningen i ämnet får utskottet hänvisa till sid. 23—25 i statsrådsprotokollet.

*Utskottets
yttrande.*

Utän att i detta sammanhang vilja yttra sig angående de av departementschefen under förevarande punkt angivna huvudlinjerna för en blivande lönereglering för härads hövdingarna får utskottet hemställa,

att riksdagen må i riksstaten uppföra det ordinarie anslaget till *justitiestat under Svea hovrätt* med 389,887 kronor.

*Ledamot å
extra stat i
Svea hovrätt.
[20.]*

18:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 20) att för avlöning av en ledamot å extra stat i Svea hovrätt för budgetåret 1923—1924 anvisa ett extra anslag å 8,580 kronor.

Utredningen i ämnet återfinnes å sid. 25 och 26 i statsrådsprotokollet.

Från och med år 1916 har i riksstaten uppförts ett extra anslag till avlöning av en extra ledamot i Svea hovrätt. Detta anslag har från och med år 1922 utgått med 9,540 kronor för helt år räknat. I beloppet ifråga har även ingått den avlöningsförhöjning, vartill vederbörande enligt gällande bestämmelser kan vara berättigad. Enligt Kungl. Maj:ts under sjunde huvudtiteln framlagda, av utskottet i utlåtande den 30 nästlidne januari tillstyrkta förslag skola emellertid vissa icke-ordinarie befattningshavare tillkommande avlöningsförhöjningar under budgetåret 1923—1924 gäldas från ett under sagda huvudtitel uppfört förslagsanslag till dylika avlöningsförhöjningar. Med hänsyn härtill har nu ifrågavarande anslag ansetts böra begränsas till den för adjungerad ledamot i hovrätt bestämda begynnelseavlöningen eller 8,580 kronor.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må för avlöning av en *ledamot å extra stat i Svea hovrätt* för budgetåret 1923—1924 anvisa ett extra anslag å 8,580 kronor.

19:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 21) att till avlönande av en amanuens å extra stat å krigshovrättsavdelningen i Svea hovrätt för budgetåret 1923—1924 bevilja ett extra anslag å 4,104 kronor.

Amanuens å extra stat å krigshovrättsavdelningen i Svea hovrätt.
[21.]

Beträffande utredningen i ämnet får utskottet hänvisa till sid. 26 och 27 i statsrådsprotokollet.

Såsom arvode åt en amanuens vid krigshovrätten har för vart och ett av åren 1916—1918 anvisats ett belopp av 3,000 kronor. För år 1919 höjdes arvodet till 3,500 kronor, och härefter har denne befattningshavares ställning än mer förbättrats därigenom, att 1919 års lagtima riksdag fattade beslut om befattningens ändrande från och med år 1920 till en extra notarietjänst med en årlig avlöning av 3,900 kronor, med vilket belopp anslag utgått även för år 1921. Med föranledande av den nya löneregleringen för bland annat hovrätterna, som trätt i kraft från och med år 1922, har anslaget från och med sistnämnda år utgått med 6,048 kronor för helt år räknat.

Enligt Kungl. Maj:ts nu föreliggande förslag skulle befattningen åter omändras till en amanuensbefattning, vilken skäligen ansetts böra placeras i 11 lönegraden för icke-ordinarie befattningshavare med en begynnelseavlöning av 4,104 kronor.

Enligt vad utskottet inhämtat, är det under förevarande punkt äskade anslaget avsett för avlönande av en *förste* amanuens å krigshovrättsavdelningen i Svea hovrätt, vilket ock synes framgå därav, att Kungl. Maj:t ansett befattningen i fråga böra placeras i elfte lönegraden för icke-ordinarie befattningshavare. Vid sådant förhållande och då utskottet icke funnit skäl till erinran häremot, får utskottet hemställa,

Utskottets yttrande.

att riksdagen må till avlönande av en *förste amanuens å extra stat å krigshovrättsavdelningen i Svea hovrätt* för budgetåret 1923—1924 bevilja ett extra anslag å 4,104 kronor.

20:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 22) och under erinran om att riksdagen till avlönande av en extra expeditionsvakt i Svea hovrätt anvisat på extra stat för budgetåret 1922 ett anslag å 2,364 kronor och för första halvåret 1923 ett anslag å 1,182 kronor, får utskottet hemställa,

Expeditions-vakt å extra stat i Svea hovrätt.
[22.]

att riksdagen må till avlöande av en *expeditionsvakt å extra stat i Svea hovrätt* för budgetåret 1923—1924 bevilja ett extra anslag å 2,364 kronor.

Göta hovrätt. 21:o) På grund av Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning
[23.] (punkt 23) och under hänvisning till vad statsrådsprotokollet (sid. 28) i ämnet innehåller, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) för de i Göta hovrätts stat uppförda anslagen ej mindre till arvoden å 500 kronor till fyra divisionsordförande än även till avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m. utesluta beteckningen »förslagsanslag, högst»; samt

b) i riksstaten uppföra det ordinarie förslagsanslaget till *Göta hovrätt* med 411,200 kronor.

Justitiestat under Göta hovrätt. 22:o) Med anledning av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 24) och
[24.] under hänvisning till vad statsrådsprotokollet (sid. 28 och 29) i ämnet innehåller, får utskottet hemställa,

att riksdagen må i riksstaten uppföra det ordinarie anslaget till *justitiestat under Göta hovrätt* med 284,513 kronor.

Personligt avlöningstillägg åt kontorsbiträdet i Göta hovrätt J. M. Håkansson. 23:o) Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts därom gjorda
framställning (punkt 25) och under erinran om att riksdagen till i förevarande punkt omförmälta ändamål för budgetåret 1922 anvisat ett anslag å 400 kronor och för första halvåret 1923 ett anslag å 200 kronor, hemställer utskottet,
[25.]

att riksdagen må till *personligt avlöningstillägg åt kontorsbiträdet å advokatfiskalsexpeditionen i Göta hovrätt J. M. Håkansson* för budgetåret 1923—1924 anvisa ett extra anslag å 400 kronor.

Hovrätten öfver Skåne och Blekinge. 24:o) På grund av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 26) och under
[26.] hänvisning till vad statsrådsprotokollet (sid. 29) i ämnet innehåller, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) för de i hovrättens över Skåne och Blekinge stat uppförda anslagen ej mindre till arvode å 500 kronor till en divisionsordförande än även till avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m. utsluta beteckningen »förslagsanslag, högst»; samt

b) i riksstaten uppföra det ordinarie förslagsanslaget till *hovrätten över Skåne och Blekinge* med 216,000 kronor.

25:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 27), får utskottet hemställa,

Justitiestat under hovrätten över Skåne och Blekinge.

[27.]

att riksdagen må i riksstaten uppföra det ordinarie anslaget till *justitiestat under hovrätten över Skåne och Blekinge* med 108,913 kronor.

26:o) Beträffande Kungl. Maj:ts förslag om anslag dels för tillfällig förstärkning av hovrätternas arbetskrafter (punkt 28) dels ock till byggnadsarbeten för inrättande av en särskild hovrätt i Norrland (punkt 29) kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtanden; vilket utskottet skolat härigenom för riksdagen

Tillfällig förstärkning av hovrätternas arbetskrafter.

[28.]

Byggnadsarbeten för upprättande av en särskild hovrätt i Norrland.

[29.]

anmäla.

27:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 30) att till avlöande av civil personal vid regements- och stationskrigsrätterna för budgetåret 1923—1924 bevilja ett extra anslag å 133,000 kronor.

Civil personal vid regements- och stationskrigsrätterna.

[30.]

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 34 och 35 i statsrådsprotokollet.

För ifrågavarande ändamål hava anslag beviljats för vart och ett av åren 1921 och 1922 med 150,000 kronor och för 1923 års första halvår med 73,200 kronor. Med hänsyn dels till sammanslagning av vissa auditörs- och krigsfiskalsbefattningar dels ock till den tendens till minskning av göromålen, som under senare tiden inträtt för krigsrättspersonalen, har departementschefen ansett anslaget kunna minskas från dess nuvarande belopp för helt år räknat 146,400 kronor med 13,400 kronor till 133,000 kronor.

Utskottet har icke haft något att erinra mot Kungl. Maj:ts förevarande förslag och hemställer alltså,

att riksdagen må till avlönande av *civil personal vid regements- och stationskrigsrätterna* för budgetåret 1923—1924 bevilja ett extra anslag å 133,000 kronor.

28:o) Med anledning av Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 31) hemställer utskottet,

Avlöning till å äldre stat kvarstående auditör.
[31.]

att riksdagen må i riksstaten uppföra det ordinarie anslaget till *å äldre stat kvarstående auditör* med 4,000 kronor.

29:o) På grund av vad Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen (punkt 32), hemställer utskottet,

Arvoden åt civil personal vid särskilda krigsrätter m. m.
[32.]

att riksdagen må i riksstaten uppföra det ordinarie förslagsanslaget till *arvoden åt civil personal vid särskilda krigsrätter m. m.* med 25,000 kronor.

30:o) Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 33) och under erinran om att till i förevarande punkt omförmälta ändamål beviljats anslag dels för år 1922 med enahanda belopp som det för budgetåret 1923—1924 nu äskade dels ock för första halvåret 1923 med 220,000 kronor, får utskottet hemställa,

Bidrag till domsagornas förvaltning.
[33.]

att riksdagen må till bestridande av *vissa bidrag till kostnaderna för domsagornas förvaltning*, i huvudsaklig överensstämmelse med de grunder, som finnas upptagna i en av Kungl. Maj:t den 22 juni 1920 utfärdad stadga i ämnet, nr 343, för budgetåret 1923—1924 anvisa ett extra förslagsanslag å 440,000 kronor.

31:o) Beträffande Kungl. Maj:ts förslag rörande anslag till partiell löneförbättring för häradshövdingarna m. m. (punkt 34) kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande; vilket utskottet skolat härigenom för riksdagen

Partiell löneförbättring för häradshövdingarna m. m.
[34.]

anmäla.

32:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 35) att till bestridande av årsarvoden åt vattenrättsdomare, vattenrättsingenjörer och vattenrättssekreterare så ock av gottgörelse åt vid vattendomstolarna anställda amanuenser samt av vikariatsersättning under semester för vattenrättsdomare och vattenrättssekreterare för budgetåret 1923—1924 bevilja ett extra anslag å 180,000 kronor.

Vattendom-
stolarna.
[35.]

Utredningen i ämnet återfinnes å sid. 38 och 39 i statsrådsprotokollet.

Till bestridande av kostnaderna för uppehållande under år 1922 av verksamheten vid de genom den av 1918 års lagtima riksdag antagna vattenlagen upprättade vattendomstolarna har riksdagen å extra stat för år 1922 beviljat ett förslagsanslag, högst, 180,000 kronor. För budgetperioden 1 januari—30 juni 1923 är anslaget upptaget med 90,000 kronor.

Då utskottet ansett sig böra tillstyrka den förändrade anordning beträffande arvodenas utbetalande till vattenrättsdomarna, Kungl. Maj:ts förslag innebär, samt ej heller funnit skäl till erinran mot vad Kungl. Maj:t i övrigt under förevarande punkt föreslagit riksdagen, får utskottet alltså hemställa,

Utskottets
yttrande.

att riksdagen må till bestridande av årsarvoden åt vattenrättsdomare, vattenrättsingenjörer och vattenrättssekreterare så ock av gottgörelse åt vid vattendomstolarna anställda amanuenser samt av vikariatsersättning under semester för vattenrättsdomare och vattenrättssekreterare för budgetåret 1923—1924 bevilja ett extra anslag å 180,000 kronor.

33:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 36) att i riksstaten uppföra det ordinarie förslagsanslaget till ersättning åt domare, vittnen och parter med 550,000 kronor.

Ersättning åt
domare, vitt-
nen och
parter.
[36.]

Utredningen i ämnet återfinnes å sid. 40 i statsrådsprotokollet.

Ordinarie anslaget till domare, vittnen och parter har för vart och ett av åren 1920, 1921 och 1922 blivit av riksdagen fastställt till 375,000 kronor. För första halvåret 1923 är anslaget i riksstaten upptaget till halva denna summa eller 187,500 kronor. Enligt vad statsrådsprotokollet utvisar, hava emellertid utgifterna från anslaget uppgått under år 1920 till omkring 540,000 kronor, under år 1921 till omkring

725,000 kronor samt under år 1922 intill den 1 december till omkring 609,000 kronor. För undvikande av att anslaget år efter år avsevärt överskrides, har en höjning av detsamma med 175,000 kronor ansetts erforderlig.

Utskottet, som ansett sig böra biträda Kungl. Maj:ts förevarande förslag, hemställer alltså,

att riksdagen må i riksstaten uppföra det ordinarie förslagsanslaget till *ersättning åt domare, vittnen och parter* med 550,000 kronor.

Övervakning
av villkorligt
dömda.
[37.]

34:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 37) att till bestridande av kostnader för övervakning av villkorligt dömda för budgetåret 1923—1924 bevilja ett extra förslagsanslag å 25,000 kronor.

Utredningen i ämnet återfinnes å sid. 41 i statsrådsprotokollet.

Till bestridande av kostnaderna för övervakning av villkorligt dömda har å extra stat för ett vart av åren 1919—1922 beviljats ett förslagsanslag å respektive 25,000, 50,000, 50,000 och 25,000 kronor. För första halvåret 1923 är samma anslag satt till allenast 7,500 kronor.

Av de för ändamålet anvisade anslagen hava — enligt vad statsrådsprotokollet utvisar — disponerats under år 1919 omkring 1,150 kronor, under år 1920 omkring 3,200 kronor, under år 1921 omkring 4,800 kronor och under år 1922 intill den 1 december omkring 29,300 kronor.

Då det här är fråga om ett rättsinstitut, som under senaste tiden kommit till allt mer ökad användning och, med hänsyn särskilt till de utbetalningar, som under det sist förflutna kalenderåret skett från anslaget, har departementschefen ansett detta icke böra fastställas till lägre belopp för helt år räknat än det, varmed det utgick för år 1922, eller 25,000 kronor.

Utskottet, som icke funnit skäl till erinran mot Kungl. Maj:ts förevarande förslag, får alltså hemställa,

att riksdagen må till bestridande av *kostnader för övervakning av villkorligt dömda* för budgetåret 1923—1924 bevilja ett extra förslagsanslag å 25,000 kronor.

35:o) Beträffande Kungl. Maj:ts förslag rörande anslag till understöd åt offentliga rättshjälpsanstalter (punkt 38) kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande; vilket utskottet skolat härigenom för riksdagen

Understöd till offentliga rättshjälpsanstalter.
[38.]

anmäla.

36:o) På grund av Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 39) hemställer utskottet,

Medikolegala besiktningar.
[39.]

att riksdagen må i riksstaten upptaga det ordinarie förslagsanslaget till *medikolegala besiktningar* med 16,200 kronor.

37:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 40) att i riksstaten uppföra det ordinarie förslagsanslaget till ersättning åt personer, menigheter och allmänna inrättningar för dem genom nya strafflagens införande frångångna bötesandelar med 26,900 kronor.

Ersättning till personer, menigheter och allmänna inrättningar för frångångna bötesandelar.
[40.]

Enligt vad den i statskontorets kassabyrå upprättade liggaren över statsverkets specialutgiftsstater för år 1922 utvisar, skola jämlikt kungl. brev den 10 september 1920 bötesersättningar icke utgå till dem, som efter den 15 september samma år utnämnas eller förordnas till innehavare av tjänster, varom här är fråga eller däremot svarande befattningar.

Efter sagda tidpunkt har, enligt vad utskottet inhämtat, i följande städer, till vilkas stadsfiskaler ersättning förut utgått för dem genom nya strafflagens införande frångångna bötesandelar, ombyte å stadsfiskalstjänst skett eller tjänsten i fråga blivit vakant, nämligen i Göteborg, Gränna, Köping, Vadstena, Eskilstuna, Skövde, Hjo, Södertälje, Lindesberg, Arboga och Varberg och har stadsfiskalstjänsten i Simrishamn varit vakant sedan början av år 1920. På grund härav och då ersättning jämväl till berörda stadsfiskalstjänster är inberäknad i det nu begärda anslagsbeloppet, vilket är detsamma som utgick för år 1922, har utskottet ansett sig böra föreslå en nedsättning av anslaget med 2,600 kronor och får utskottet alltså förorda, att detsamma bestämmes till 24,300 kronor.

Utskottets yttrande.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må i riksstaten uppföra det ordinarie förslagsanslaget till *ersättning åt personer, menig-*

heter och allmänna inrättningar för dem genom nya strafflagens införande frångångna bötesandelar med 24,300 kronor.

Understöd för
»Nytt juridi-
skt arkiv».

[41.]

38:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 41) och under erinran om att riksdagen till i förevarande punkt omförmälta ändamål å extra stat för år 1922 anvisat ett anslag av enahanda belopp som det för budgetåret 1923—1924 äskade ävensom att i riksstaten för 1923 års första halvår icke upptagits något anslag för ändamålet i fråga, får utskottet hemställa,

att riksdagen må till understöd för fortsatt utgivande av »Nytt juridiskt arkiv. Avd. I. Tidskrift för lagskipning» och »Nytt juridiskt arkiv. Avd. II. Tidskrift för lagstiftning m. m.» för budgetåret 1923—1924 bevilja ett extra anslag å 8,000 kronor.

Regerings-
rättens årsbok.

[42.]

39:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 42) att till bestridande av kostnaderna för utgivandet av regeringsrättens årsbok för budgetåret 1923—1924 bevilja ett extra förslagsanslag å 19,000 kronor.

Utredningen i ämnet återfinnes å sid. 44 och 45 i statsrådsprotokollet.

Sedan ett flertal år tillbaka har i riksstaten varit på extra stat uppfört ett förslagsanslag till bestridande av kostnaderna för utgivandet av regeringsrättens årsbok. Under senare år till och med 1922 har detsamma utgått med 12,000 kronor. I riksstaten för 1923 års förra halvår är ej upptaget något anslag för nu förevarande ändamål.

Enligt uppgift från den firma, Aktiebolaget P. A. Norstedt & Söner, vilken enligt kontrakt åtagit sig utgivandet av nu förevarande årsbok, hava kostnaderna för 1921 års årgång belöpt sig till 26,941 kronor 65 öre. Med det anslag, om vars äskande nu är fråga, skulle bestridas kostnaderna för 1922 års årgång, vilken väntas bliva färdigtryckt omkring den 1 maj 1923. Enligt bolagets beräkningar skulle de sammanlagda kostnaderna för staten för denna årgång belöpa sig till något över 19,000 kronor. Anslaget har för den skull synts departementschefen böra äskas med sistnämnda belopp.

Utskottet har icke haft något att erinra mot Kungl. Maj:ts förevarande förslag och hemställer alltså,

att riksdagen må till bestridande av kostnaderna för utgivandet av *regeringsrättens årsbok* för budgetåret 1923—1924 bevilja ett extra förslagsanslag å 19,000 kronor.

Fångvården.

40:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 43) att *dels* förklara, att i fråga om de för fångvårdsstyrelsen avsedda ordinarie befattningar den ändring skall från och med budgetåret 1923—1924 vidtagas, att antalet härefter angivna befattningar skall vara bestämt på följande sätt:

Anslag till
fångvården.
[43.]

Befattningshavare	Avlöningsgrad
2 assistenter av 3:e klass	B 9
2 kanslibiträden, kvinnliga	C 3;

dels godkänna det av departementschefen framlagda förslaget till ordinarie avlöningsstat för fångvårdsstyrelsen och fångvården att äga tillämpning från och med budgetåret 1923—1924;

dels ock i riksstaten upptaga det ordinarie förslagsanslaget till fångvården till 4,300,000 kronor.

I fråga om utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 45—51 i statsrådsprotokollet.

För fångvården gäller från och med den 1 januari 1923 följande ordinarie stat, därvid beloppen upptagits för helt år räknat:

A. Avlöningsstat.

Fångvårdsstyrelsen.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsanslag ... kronor	167,500
Vikariatsersättningar, förslagsanslag	» 5,000
Arvoden å 2,000 kronor till två fullmäktige, förslagsanslag, högst	» 4,000
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m., förslagsanslag, högst	» 22,000

Fångvårdsstaten.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsanslag ... »	2,017,000
Vikariatsersättningar, förslagsanslag..... »	80,000
<i>Bihang till riksdagens protokoll 1923. 6 saml. 2 häft. (Nr 2.)</i>	3

Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m.,
 förslagsanslag ..... kronor 600,000

B. *Omkostnadsstat.*

Övriga kostnader för fångvård, förslagsanslag ..... » 2,004,500
 Summa förslagsanslag kronor 4,900,000.

De av Kungl. Maj:t för budgetåret 1923—1924 nu föreslagna staterna för fångvården äro av följande lydelse:

A. *Avlöningsstat.*

Fångvårdsstyrelsen.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsanslag ... kronor 146,100
 Vikariatsersättningar, förslagsanslag ..... » 5,000
 Arvoden å 2,000 kronor till två fullmäktige ..... » 4,000
 Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m. » 16,000

Fångvårdsstaten.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsanslag ... » 2,017,000
 Vikariatsersättningar, förslagsanslag ..... » 150,000
 Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m.,
 förslagsanslag ..... » 344,500

B. *Omkostnadsstat.*

Övriga kostnader för fångvård, förslagsanslag ..... » 1,617,400
 Summa förslagsanslag kronor 4,300,000.

*Utskottets
 yttrande.*

Kungl. Maj:ts föreliggande förslag, i vad detsamma angår sådan ändring beträffande de för fångvårdsstyrelsen avsedda ordinarie befattningar, att antalet assistenter av 3:e klass bestämmes till två i stället för tre samt att antalet kvinnliga kanslibiträden likaledes nedbringas från tre till två, har icke givit utskottet anledning till erinran, och får utskottet sålunda tillstyrka den på grund av sagda förslag förordade nedsättningen av anslagsposten för avlöningar till ordinarie tjänstemän hos fångvårdsstyrelsen.

Sagda anslagspost har Kungl. Maj:t ansett böra ytterligare begränsas, så länge en assistent och en notarie hos fångvårdsstyrelsen, på sätt i statsrådsprotokollet angivits, uppehålla andra tjänster. Ehuru utskottet icke kunnat undgå att hysa vissa betänkligheter mot att av nämnda anledning anslagsposten ifråga nedsättes, har utskottet emellertid ej heller härutinnan ansett sig böra föreslå ändring i Kungl. Maj:ts förslag.

Kungl. Maj:t har vidare föreslagit minskning av den i staten för fångvårdsstyrelsen upptagna avlöningsposten för avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m. från 22,000 kronor till 16,000 kronor. Häremot har utskottet icke haft något att erinra.

Vidkommande härefter Kungl. Maj:ts förslag i vad det rör avlöningsstaten till fångvården i övrigt, innebär sagda förslag, i jämförelse med nu gällande stat, å ena sidan höjning av anslagsposten till vikariatsersättningar från 80,000 kronor till 150,000 kronor och å andra sidan nedsättning av anslagsposten för avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m. från 600,000 kronor till 344,500 kronor. Jämväl Kungl. Maj:ts förslag härutinnan har utskottet — dock vad beträffar höjningen av vikariatsersättningsanslaget icke utan tvekan — ansett sig böra biträda.

Vad slutligen beträffar Kungl. Maj:ts förslag om ett anslag å 1,617,400 kronor för övriga kostnader för fångvården, har utskottet däremot icke kunnat undgå att finna sagda anslagspost väl högt beräknad. Utskottet, som sålunda ansett, att en nedsättning av anslagsposten ifråga bör kunna ske, får förorda, att densamma begränsas till 1,517,400 kronor och att sålunda anslaget till fångvården bestämmes till 4,200,000 kronor.

På grund av vad sålunda anförts, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) förklara, att i fråga om de för fångvårdsstyrelsen avsedda ordinarie befattningar den ändring skall från och med budgetåret 1923—1924 vidtagas, att antalet härefter angivna befattningar skall vara bestämt på följande sätt:

Befattningshavare:

Avlöningsgrad:

2 assistenter av 3:e klass ..... B 9

2 kanslibiträden, kvinnliga ..... C 3;

b) godkänna det av departementschefen framlagda förslaget till ordinarie avlöningsstat för fångvårdsstyrelsen och fångvården att äga tillämpning från och med budgetåret 1923—1924; samt

c) i riksstaten upptaga det ordinarie förslagsanslaget till *fångvården* till 4,200,000 kronor.

Övergångstat
för fångvår-
den.

[44.]

41:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 44) och under hänvisning till vad statsrådsprotokollet (sid. 51) i ämnet innehåller, hemställer utskottet,

att riksdagen må i riksstaten upptaga det ordinarie förslagsanslaget till *övergångsstat för fångvården* till 24,000 kronor.

Byrådirektör
å extra stat
å fångvårds-
styrelsens
arbetskontor.

[45.]

42:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 45) att till avlönande av en byrådirektör å extra stat å fångvårdsstyrelsens arbetskontor för budgetåret 1923—1924 anvisa ett extra förslagsanlag å 10,500 kronor.

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 52 i åberopade statsrådsprotokollet.

Till avlönande av en extra byrådirektör å fångvårdsstyrelsens arbetskontor anvisade 1921 års riksdag å extra stat för år 1922 ett förslagsanlag å 10,500 kronor. Anslaget ifråga är för första halvåret 1923 upptaget med hälften av detta belopp.

Utskottets
yttrande.

Mot Kungl. Maj:ts förevarande förslag har utskottet icke funnit skäl till annan erinran än att det för ändamålet ifråga äskade extra anslaget synes böra upptagas utan särskild beteckning och sålunda erhålla natur av bestämt anslag i stället för förslagsanlag. Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må till *avlönande av en byrådirektör å extra stat å fångvårdsstyrelsens arbetskontor* för budgetåret 1923—1924 anvisa ett extra anslag å 10,500 kronor.

Understöd åt
verksamhet
till friivuna
fångars
skydd.

[46.]

43:o) Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 46) och under erinran om att till i förevarande punkt omförmälta ändamål anvisats å extra stat för år 1922 ett reservationsanslag av enahanda storlek som det för budgetåret 1923—1924 nu äskade samt för budgetperioden 1 januari—30 juni 1923 ett anslag å 17,500 kronor, får utskottet hemställa,

att riksdagen må till fängvårdsstyrelsens disposition för *understödjande av verksamheten till frigivna fångars skydd* för budgetåret 1923—1924 anvisa ett extra reservationsanslag å 35,000 kronor.

Uppfostringsanstalter för minderåriga förbrytare.

44:o Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 47) att *dels* godkänna det av departementschefen framlagda förslaget till ordinarie avlöningsstat för statens uppfostringsanstalt å Bona att äga tillämpning från och med budgetåret 1923—1924;

dels ock i riksstaten upptaga det ordinarie förslagsanslaget till statens uppfostringsanstalt å Bona till 311,000 kronor.

Beträffande utredningen i ämnet får utskottet hänvisa till sid. 53—56 i statsrådsprotokollet.

Statens upp-
fostrings-
anstalt å
Bona.
[47.]

Enligt beslut, fattat av 1922 års riksdag, är ny löneroglering för Bonaanstalten genomförd att gälla från och med innevarande år. Enligt denna löneroglering gäller för närvarande för anstalten följande stater (för helt år räknat):

Avlöningsstat:

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsanslag	kronor	123,000
Vikariatsersättningar, förslagsanslag	»	3,000
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m., förslagsanslag	»	35,000

Omkostnadsstat:

Övriga kostnader för driften, förslagsanslag	»	186,000
Summa förslagsanslag	kronor	347,000.

I enlighet härmed är i riksstaten för 1923 års förra halvår för anstalten uppfört ett ordinarie förslagsanslag å halva sistnämnda belopp eller 173,500 kronor. Därjämte är i samma riksstat för provisorisk förläggning till statens uppfostringsanstalt å Bona av statens uppfostringsanstalt å Venngarn uppfört ett förslagsanslag, högst, å 23,000 kronor eller för helt år räknat 46,000 kronor.

De av Kungl. Maj:t för budgetåret 1923—1924 nu föreslagna staterna för uppfostringsanstalten å Bona äro av följande utseende:

Avlöningsstat:

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsanslag ...	kronor 123,000
Vikariatsersättningar, förslagsanslag	» 3,000
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m., förslagsanslag	» 35,000

Omkostnadsstat:

Övriga kostnader för driften, förslagsanslag	» 150,000
Summa förslagsanslag	kronor 311,000.

Utskottets
yttrande.

I fråga om nu gällande avlöningsstat för statens uppfostringsanstalt å Bona innebär Kungl. Maj:ts föreliggande framställning icke någon ändring. Mot Kungl. Maj:ts förslag härutinnan har utskottet icke funnit skäl till erinran.

Vad däremot anslaget för »övriga kostnader för driften» angår, har utskottet icke kunnat undgå att finna detsamma väl högt. Utskottet har emellertid efter övervägande ansett sig icke böra föreslå någon nedsättning av anslaget ifråga och får sålunda hemställa,

att riksdagen må

a) godkänna det av departementschefen framlagda förslaget till ordinarie avlöningsstat för statens uppfostringsanstalt å Bona att äga tillämpning från och med budgetåret 1923—1924; samt

b) i riksstaten upptaga det ordinarie förslagsanslaget till statens uppfostringsanstalt å Bona till 311,000 kronor.

Provisorisk
förläggning
till statens
uppfostrings-
anstalt å Bona
av statens
uppfostrings-
anstalt å
Venngarn.

[48.]

45:o) Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 48) och under erinran om att — såsom under föregående punkt nämnts — för provisorisk förläggning till Bona av uppfostringsanstalten å Venngarn för budgetperioden 1 januari—30 juni 1923 anvisats ett anslag å 23,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må för *provisorisk förläggning till statens uppfostringsanstalt å Bona av statens uppfostringsanstalt å Venngarn* för budgetåret 1923—1924 bevilja ett extra anslag å 30,000 kronor.

46:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 49) att till hyresersättning för anstalt, där minderåriga kvinnliga förbrytare, vilka enligt domstols förordnande skola insättas i allmän uppfostringsanstalt, mottagas till uppfostran, ävensom till gottgörelse för bränsle, belysning, inventarier m. m. vid anstalten samt bidrag till avlöning åt personal för anstaltens skötsel för budgetåret 1923—1924 bevilja ett extra anslag å 54,400 kronor.

*Hyra m. m.
för upp-
fostrings-
anstalt för
minderåriga
kvinnliga
förbrytare.
[49.]*

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 57—61 i statsrådsprotokollet.

För ovanberörda ändamål har riksdagen å extra stat för år 1922 anvisat ett anslag å 60,000 kronor. I riksstaten för 1923 års första halvår är anslaget upptaget till halva detta belopp eller 30,000 kronor.

Kungl. Maj:ts förevarande förslag har utskottet ansett sig böra biträda och får utskottet alltså hemställa,

att riksdagen må till *hyresersättning för anstalt, där minderåriga kvinnliga förbrytare, vilka enligt domstols förordnande skola insättas i allmän uppfostringsanstalt, mottagas till uppfostran, ävensom till gottgörelse för bränsle, belysning, inventarier m. m. vid anstalten samt bidrag till avlöning åt personal för anstaltens skötsel för budgetåret 1923—1924 bevilja ett extra anslag å 54,400 kronor.*

47:o) Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 50) och under erinran om att till i förevarande punkt omförmälta ändamål anslag utgått för år 1922 med 56,000 kronor samt att anslaget för 1923 års första halvår är i riksstaten upptaget med 27,625 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *gottgörande av bispisning, beklädnad, läkar- och sjukvård åt minderåriga kvinnliga förbrytare, vilka enligt domstols förordnande mottagits vid allmän uppfostringsanstalt, ävensom utrustning vid elevs utskrivning från anstalten m. m. för budgetåret 1923—1924 bevilja ett extra förslagsanslag å 45,000 kronor.*

*Bispisning
och beklädnad
m. m. åt
elever vid
uppfostrings-
anstalt för
minderåriga
kvinnliga
förbrytare.
[50.]*

Diverse.

Ålderstillägg. 48:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning
[51.] (punkt 51) hemställer utskottet,

att riksdagen må i riksstaten uppföra det ordinarie förslagsanslaget till *ålderstillägg* med 4,000 kronor.

Polisbyrå för övervakande av utlänningar i riket. 49:o) Beträffande Kungl. Maj:ts förslag rörande anslag till en särskild polisbyrå för övervakande av här i riket vistande utlänningar (punkt 52) kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande; vilket utskottet skolat härigenom för riksdagen
[52.]

anmäla.

Ersättning åt häradsskrivare för röstlängders upprättande. 50:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 53) att för beredande av särskild ersättning till häradsskrivare för röstlängders upprättande för budgetåret 1923—1924 bevilja ett extra förslagsanslag å 80,000 kronor.
[53.]

Utredningen i ämnet återfinnes å sid. 65 och 66 i statsrådsprotokollet.

På framställning av Kungl. Maj:t (prop. nr 204) beviljade 1921 års riksdag på tilläggsstat för samma år ett förslagsanslag å 80,000 kronor för beredande av särskild ersättning åt häradsskrivare för röstlängders upprättande. Likaså på framställning av Kungl. Maj:t (prop. nr 214) beviljade därefter 1922 års riksdag för samma ändamål å tilläggsstat för år 1922 ett förslagsanslag å 72,000 kronor. För 1923 års första halvår äskades för ändamålet inga medel och hade detta sin grund däri, att prövning av förevarande anslagsbehov, så vitt anginge hela år 1923, ansågs kunna anstå till 1923 års riksdag.

Med hänsyn därtill, att utgifterna från anslaget under år 1922 torde hava belöpt sig till något över 87,000 kronor, har departementschefen ansett anslaget böra för budgetåret 1923—1924 upptagas till 80,000 kronor.

Utskottet, som funnit sig böra biträda Kungl. Maj:ts förevarande förslag, hemställer alltså,

att riksdagen må för beredande av särskild ersättning till häradskrivare för röstlängders upprättande för budgetåret 1923—1924 bevilja ett extra förslagsanslag å 80,000 kronor.

51:o) På grund av Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 54) och under erinran om att riksdagen till rese- och trakamentspenningar för första halvåret 1923 under andra huvudtiteln anvisat ett anslag å 40,000 kronor, får utskottet hemställa,

*Rese- och
traktaments-
penningar.*
[54.]

att riksdagen må i riksstaten upptaga det under andra huvudtiteln uppförda ordinarie förslagsanslaget till *rese- och traktamentspenningar* med 80,000 kronor.

52:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 55) att i riksstaten upptaga det under andra huvudtiteln uppförda ordinarie förslagsanslaget till skrivmaterialier och expenser, ved m. m. med 250,000 kronor. Utredningen i ämnet återfinnes å sid. 67 i statsrådsprotokollet.

*Skriv-
materialier
och expenser,
ved m. m.*
[55.]

Andra huvudtitelns ordinarie förslagsanslag till skrivmaterialier och expenser, ved m. m., vilket för ett vart av de två närmaste åren före år 1921 i riksstaten upptagits till 100,000 kronor, har för ett vart av åren 1921 och 1922 beviljats med 200,000 kronor samt för första halvåret 1923 med halva sistnämnda belopp eller 100,000 kronor. Anslaget har under de senaste åren högst väsentligt överskridits. Utgifterna från anslaget hava sålunda, enligt vad av statsrådsprotokollet framgår — sedan från dem avdragits vissa anslaget gottgjorda belopp — i jämna tusental kronor uppgått under år 1919 till 328,000 kronor, under år 1920 till 351,000 kronor, under år 1921 till 363,000 kronor och under år 1922 intill den 1 december till 292,000 kronor. För att anslaget skall komma i närmare överensstämmelse med utbetalningarna därifrån, har departementschefen nu ansett en höjning av anslaget erforderlig. Med hänsyn till de åtgärder i besparingssyfte, vilka äro avsedda att vidtagas beträffande expensanslagen, har ökningen emellertid ansetts lämpligen kunna begränsas till 50,000 kronor.

Utskottet, som ansett sig böra tillstyrka Kungl. Maj:ts förevarande förslag, får alltså hemställa,

Bihang till riksdagens protokoll 1923. 6 saml. 2 häft. (Nr 2.)

att riksdagen må i riksstaten upptaga det under andra huvudtiteln uppförda ordinarie förslagsanslaget till *skrivmaterialier och expenser, ved m. m.* med 250,000 kronor.

*Svensk
författningssamling.
[56.]*

53:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 56) att i riksstaten upptaga ordinarie förslagsanslaget till *Svensk författningssamling* med 150,000 kronor.

Beträffande utredningen i ämnet får utskottet hänvisa till sid. 67 och 68 i statsrådsprotokollet.

De anslag, som under senare år beviljats för *Svensk författningssamlings* utgivande, hava, enligt vad statsrådsprotokollet utvisar, i väsentlig mån överskridits. Utbetalningarna hava sålunda utgjort för år 1918 95,735 kronor, för år 1919 164,043 kronor, för år 1920 353,499 kronor och för år 1921 347,013 kronor. För år 1922 torde de kunna beräknas till omkring 240,000 kronor. Anslagen hava samma år utgått med resp. 70,000, 70,000, 130,000, 150,000 och 175,000 kronor. För 1923 års förra halvår är anslaget satt till 100,000 kronor.

Med hänsyn dels till att *Svensk författningssamling* från och med 1923 års årgång, på grund av att vissa cirkulär och författningar icke längre skola i densamma intagas, torde komma att ej oväsentligt minskas i omfång, dels ock till att tryckningskostnaderna nedgått, har departementschefen funnit anslaget för budgetåret 1923—1924 kunna nedsättas till 150,000 kronor.

Utskottet, som ej funnit skäl till erinran mot Kungl. Maj:ts förevarande förslag, hemställer alltså,

att riksdagen må i riksstaten upptaga ordinarie förslagsanslaget till *Svensk författningssamling* med 150,000 kronor.

*Tryckningskostnader.
[57.]*

54:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 57) att i riksstaten uppföra andra huvudtitelns ordinarie förslagsanslag till bestridande av tryckningskostnader, som icke skola av andra medel gäldas, med 50,011 kronor.

Andra huvudtitelns ordinarie anslag till tryckningskostnader, i vilket eventuellt erforderlig jämkning för jämnande av huvudtitelns slutsumma äger rum, har under de senare åren i riksstaten satts till omkring 50,000 kronor.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må i riksstaten uppföra andra huvudtitelns ordinarie förslagsanslag till bestridande av *tryckningskostnader*, som icke skola av andra medel gäldas, med 50,011 kronor, dock att i anslaget må göras den jämkning, som erfordras för jämnande av huvudtitelns slutsumma.

55:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 58) och under hänvisning till vad statsrådsprotokollet (sid. 70—72) i ämnet innehåller, får utskottet hemställa,

Fastighetsregister i städer och vissa andra samhällen.

[58.]

att riksdagen må av det för bestridande av de på staten belöpande kostnaderna för första uppläggande av *fastighetsregister i städer och vissa andra samhällen* av 1917 års riksdag beviljade anslag å 750,000 kronor för budgetåret 1923—1924 såsom extra reservationsanslag anvisa 75,000 kronor.

56:o) Med anledning av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 59) hemställer utskottet,

Internationella byrån i Bern.

[59.]

att riksdagen må i riksstaten uppföra det ordinarie förslagsanslaget till gäldande av *Sveriges andel i kostnaderna för den internationella byrån i Bern* med 4,000 kronor.

57:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 60) att till understöd åt föreningen Skyddsvärnet för budgetåret 1923—1924 anvisa ett extra anslag å 35,000 kronor.

Understöd åt föreningen Skyddsvärnet.

[60.]

I fråga om utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 72—75 i statsrådsprotokollet.

Till understöd åt föreningen Skyddsvärnet har riksdagen sedan ett flertal år tillbaka beviljat anslag. Detta har för vart och ett av åren 1920, 1921 och 1922 utgått med samma belopp som det för budgetåret 1923—1924 nu äskade. I riksstaten för 1923 års första halvår är ej något anslag upptaget till direkt understöd åt föreningen.

*Utskottets
yttrande.*

Med hänsyn till den samhällsgagnande verksamhet, föreningen Skyddsvärnet måste anses utöva, har utskottet funnit sig böra tillstyrka, att direkt understöd av statsmedel fortfarande beviljas föreningen. Då utskottet ej heller haft något att erinra emot, att understödet ifråga bestämmes till samma belopp, som under senaste åren utgått, får utskottet alltså hemställa,

att riksdagen må till *understöd åt föreningen Skyddsvärnet* för budgetåret 1923—1924 anvisa ett extra anslag å 35,000 kronor.

*Kommittéer
och utred-
ningar genom
sakkunniga.*

[61.]

58:o) Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 61) och under erinran om att för kommittéer och utredningar genom sakkunniga för närvarande är i riksstaten under andra huvudtiteln upptaget ett ordinarie förslagsanslag å 400,000 kronor för helt år räknat, hemställer utskottet,

att riksdagen må, i stället för det i riksstaten under andra huvudtiteln upptagna ordinarie förslagsanslaget till *kommittéer och utredningar genom sakkunniga*, för samma ändamål där uppföra ett ordinarie reservationsanslag å 250,000 kronor.

*Extra ut-
gifter.*
[62.]

59:o) I enlighet med vad Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen (punkt 62) får utskottet hemställa,

att riksdagen må i riksstaten uppföra det under andra huvudtiteln upptagna ordinarie reservationsanslaget till *extra utgifter* med 30,000 kronor.

60:o) Beträffande Kungl. Maj:ts förslag om anvisande av anslag under andra huvudtiteln dels för beredande av tillfällig löneförbättring för viss personal inom den civila statsförvaltningen (punkt 63), dels och för täckande av kostnader för dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst (punkt 64) kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtanden; vilket utskottet skolat härigenom för riksdagen

anmäla.

Stockholm den 6 februari 1923.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Tillfällig löneförbättring för viss personal inom den civila statsförvaltningen.

[63.]

Dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst.

[64.]

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:
från första kammaren: herrar *S. H. Kvarnzelius*, *A. C. Lindblad*, *N. A. Nilsson* i Kabbarp, *J. Nilsson* i Skottlandshus, *H. F. Lamm*, *J. L. Widell*, *C. G. Ekman*, *J. Nilsson* i Malmö, *E. A. Hallin*, *J. Jeansson*, och *K. E. Andersson* i Eliantorp samt
från andra kammaren: herrar *A. Anderson* i Råstock, *A. Wiklund*, *J. Jönsson* i Revinge, *O. H:son Waldén*, *P. Nilsson* i Bonarp, *C. R. Jansson* i Falun, *O. Olsson* i Kullenbergstorp, *J. D. Norman*, *L. J. Carlsson-Frosterud*, *A. Å. Törnkvist* i Karlskrona, *O. Nilsson* i Örebro, och *O. Osberg*.

Verkliga utgifter.

II. Andra huvudtiteln. Justitiedepartementet.

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
A. Departementet.					
1	Lönefyllnad åt statsministern			6,000	
2	Statsråden utan departement, 3 à 24,000 kronor			72,000	
3	Departementschefen			24,000	
4	Departementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli, <i>förslagsanslag</i>			156,800	
5	Departementschefens ombud för tillsyn å tryckta skrifters allmängörande, <i>förslagsanslag</i>			14,000	
6	Handsekreterare åt statsministern				4,000
	Säger för departementet			272,800	4,000
B. Lagberedningen m. m.					
1	Lagberedningen, <i>reservationsanslag</i>				58,000
2	Processkommissionen, <i>reservationsanslag</i>				* 80,000
3	Utredning angående jordförhållandena i Koppar- bergs län, <i>reservationsanslag</i>				* 54,000
	Säger för lagberedningen m. m.				192,000
C. Justitiekanslersämbetet.					
1	Justitiekanslersexpeditionen, <i>förslagsanslag</i>			* 46,400	
D. Rättsskipningen.					
Högsta domstolen:					
1	Högsta domstolen, <i>förslagsanslag</i>			441,500	
2	Expeditionsvakt				2,364
3	Regeringsrätten, <i>förslagsanslag</i>			132,500	
Nedre justitierevisionen:					
4	Nedre justitierevisionen, <i>förslagsanslag</i>	* 431,000			
5	Övergångsstat	3,700			

* Av Kungl. Maj:t föreslaget belopp, varom utlåtande framdeles kommer att avgivas.

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
6	Tillfällig ökning av arbetskrafterna		* 54,250		
7	Expeditionsvakt		* 2,364	434,700	56,614
Svea hovrätt:					
8	Hovrätten, <i>förslagsanslag</i>	836,500			
9	Justitiestat under hovrätten	389,887			
10	Ledamot		8,580		
11	Förste amanuens å krigshovrättsavdelningen ..		4,104		
12	Expeditionsvakt		2,364	1,226,387	15,048
Göta hovrätt:					
13	Hovrätten, <i>förslagsanslag</i>	411,200			
14	Justitiestat under hovrätten	284,513			
15	Personligt avlöningstillägg åt kontorsbiträdet J. M. Håkansson		400	695,713	400
Hovrätten över Skåne och Blekinge:					
16	Hovrätten, <i>förslagsanslag</i>	216,000			
17	Justitiestat under hovrätten	108,913		324,913	
Övriga anslag till hovrätterna:					
18	Tillfällig ökning av hovrätternas arbetskrafter ..		* 217,750		
19	Byggnadsarbeten för inrättande av en särskild hovrätt i Norrland, <i>reservationsanslag</i>		* 20,000		237,750
Krigsrätterna:					
20	Civil personal vid regements- och stationskrigs- rätterna		133,000		
21	Å äldre stat kvarstående auditör	4,000			
22	Civil personal vid särskilda krigsrätter m. m., <i>förslagsanslag</i>	25,000		29,000	133,000
23	Bidrag till domsagornas förvaltning, <i>förslagsanslag</i>				440,000
24	Partiell löneförbättring för häradshövdingarna m. m.				* 260,000
25	Vattendomstolarna				180,000
26	Ersättning åt domare, vittnen och parter, <i>förslags- anslag</i>			550,000	
27	Övervakning av villkorligt dömda, <i>förslagsanslag</i> ..				25,000
28	Understöd åt offentliga rättshjälpsanstalter, <i>för- slagsanslag</i>				* 75,000
29	Medikolegala besiktningar, <i>förslagsanslag</i>			16,200	
30	Ersättning åt personer, menigheter och allmänna inrättningar för dem genom nya strafflagens in- förande frångångna bötesandelar, <i>förslagsanslag</i>			24,300	

* Av Kungl. Maj:t föreslaget belopp, varom utlåtande framdeles kommer att avgivas.

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
31	Understöd för »Nytt juridiskt arkiv»				8
32	Regeringsrättens årsbok, <i>förslagsanslag</i>				19,
	Säger för rättsskipningen			3,875,213	1,452,17
	E. Fångvården.				
	Fångvården:				
1	Fångvården, <i>förslagsanslag</i>	4,200,000			
2	Övergångsstat, <i>förslagsanslag</i>	24,000			
3	Byrådirektör å fångvårdsstyrelsens arbetskontor		10,500	4,224,000	10,
4	Understöd åt verksamhet till frigivna fångars skydd, <i>reservationsanslag</i>				35,000
	Säger för fångvården			4,224,000	45,500
	F. Uppfostringsanstalter för minderåriga förbrytare.				
	Minderåriga manliga förbrytare:				
1	Statens uppfostringsanstalt å Bona, <i>förslagsanslag</i>			311,000	
2	Provisorisk förläggning till statens uppfostringsanstalt å Bona av statens uppfostringsanstalt å Venngarn				30,000
	Minderåriga kvinnliga förbrytare:				
3	Hyra m. m. för uppfostringsanstalt		54,400		
4	Bespisning och beklädnad m. m. åt elever vid uppfostringsanstalt, <i>förslagsanslag</i>		45,000		99,400
	Säger för uppfostringsanstalter för minderåriga förbrytare			311,000	129,400
	G. Diverse.				
1	Ålderstillägg, <i>förslagsanslag</i>			4,000	
2	Särskild polisbyrå för övervakande av utlänningar i riket				* 70,000
3	Ersättning till häradskrivare för röstlängders upprättande, <i>förslagsanslag</i>				80,000
4	Rese- och traktamentspenningar, <i>förslagsanslag</i> ..			80,000	
5	Skrivmaterialier och expenser, ved m. m., <i>förslagsanslag</i>			250,000	
6	Svensk författningssamling, <i>förslagsanslag</i>			150,000	

* Av Kungl. Maj:t föreslaget belopp, varom utlåtande framdeles kommer att avgivas.

	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
7 Tryckningskostnader, <i>förslagsanslag</i>			50,011	
8 Fastighetsregister i städer och vissa andra sam- hällen, <i>reservationsanslag</i>				75,000
9 Internationella byrån i Bern, <i>förslagsanslag</i>			4,000	
10 Understöd åt föreningen »Skyddsvärnet»				35,000
11 Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, <i>reservationsanslag</i>			250,000	
12 Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>			30,000	
13 Tillfällig löneförbättring för viss personal inom den civila statsförvaltningen, <i>förslagsanslag</i>				* 16,000
14 Dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst, <i>förslagsanslag</i>				* 1,850,000
Säger för diverse			818,011	2,126,000
Summa			9,547,424	3,949,076

* Av Kungl. Maj:t föreslaget belopp. varom utlåtande framdeles kommer att avgivas.